

Jaarstukken 2024

- Een nieuw sleutelplan opzetten van de elektrische installaties in de openbare ruimte.

Risico bedrijfsvoering

De komende jaren ligt het risico in de bedrijfsvoering voornamelijk in stijgende materiaalkosten, beperkte capaciteit, maar ook de energie-, brandstof- en loonkosten en het ondanks de grote opgave bereikbaar houden van de stad.

In de Voorjaarsnota 2024 zijn de begrote bedragen niet geïndexeerd volgens onze kostenstijging. Hierdoor worden achterstanden minder snel ingelopen dan bestuurlijk vastgesteld, waardoor het langer duurt om naar beheerniveau B te komen. Daarnaast leidt het uitblijven van areaaluitbreiding (VJN 2023 en verder) tot een uitholling van de bestaande budgetten, wat ook gevolgen heeft op het beheerniveau.

In 2024 is het budget van Beheer en Onderhoud incidenteel gecorrigeerd voor Wegen en Civiel, vanwege een verwachte onderbesteding voor de periode 2024-2027. We verwachten deze uitgenomen budgetten na 2027 weer nodig te hebben.

Van GRP naar WRP

Het Water- en rioleringsprogramma (WRP) vervangt Gemeentelijk rioleringsplan (GRP) en beschrijft hoe we de komende jaren afvalwater inzamelen en zorgtaken voor regen- en grondwater uitvoeren. Het uitgangspunt is dat we op doelmatige wijze bijdragen aan een gezonde en prettige leefomgeving. De overgang van GRP naar WRP is het gevolg van de Omgevingswet.

Bij (grootschalige) nieuwbouw en herontwikkeling houden we rekening met toekomstige ontwikkelingen, zoals extremere buien of langdurige droogte. Hierdoor verandert de inrichting van de openbare ruimte, er is meer ruimte nodig voor (tijdelijke) opvang van water. We streven ernaar om werken met elkaar te combineren en zoeken continue naar de optimale balans tussen kosten, risico's en prestaties.

Inwoners en bedrijven van onze gemeente dragen via de rioolheffing jaarlijks bij aan de benodigde middelen. Tarieven worden indien nodig bijgesteld op basis van actuele en verwachte kosten en opbrengsten. Het WRP laat de trend van de rioolheffing over de langere termijn zien.

De gemeenten in de regio Zaanstreek-Waterland hebben het WRP gezamenlijk opgesteld. Dit programma bestaat uit een regionaal en een gemeentespecifiek deel en bevat een plan voor het beheer van grondwater.

Wat heeft het gekost

PGRo6	Realisatie 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 bijgesteld	Realisatie 2024	Afwijking
Lasten	33.803	37.375	40.983	39.248	-1.735
Baten	-12.879	-11.879	-13.291	-13.431	-140
Saldo	20.924	25.496	27.692	25.817	-1.875

Het programma Beheer openbare ruimte heeft per saldo een voordelige afwijking van € 1.875.000. Dit komt door € 1.735.000 lagere lasten en € 140.000 hogere baten. De belangrijkste verschillen worden hieronder toegelicht.

Afwijkingen beleidsveld Beheer openbare ruimte

BVo61 Beheer openbare ruimte	Lasten	Baten
Integraal Beheerplan Openbare Ruimte (IBOR)		
Betreft lagere lasten van € 1.650.000 en hogere baten van € 259.000 voor per saldo lopend beheerbudget IBOR en projectmatige werkzaamheden aan het beheer van de openbare ruimte. De volgende zaken liggen hieraan ten grondslag. De Verzettslaan 2e fase en het Grevelingenmeer zijn doorgeschoven naar 2025 i.v.m. werkzaamheden aan de A7. Op verzoek van het programma binnenstad en portefeuillehouder is de Purmersteenweg uitgesteld vanwege de bereikbaarheid van de binnenstad tijdens feestdagen in november/ december. De Purmersteenweg is inmiddels uitgevoerd, de Verzettslaan is medio april gereed en het Grevelingenmeer volgt daarna. Daarnaast heeft het vervangen van houten fiets-/ voetgangersbruggen vertraging opgelopen door een mislukte aanbesteding en kon er ten slotte door het natte najaar pas later begonnen worden met het aanplanten waardoor ook een deel van deze werkzaamheden zijn doorgeschoven naar 2025.	-1.650	-259
Onderzoekskosten wegeverdracht HHNK		
De kwaliteitstoets voor wegen en bomen kon in 2024 niet starten wegens vertraging van de aanbesteding. Uitvoering zal in 2025 plaatsvinden. Voorgesteld wordt dit saldo van € 159.000 toe te voegen aan de reserve instandhouding openbare ruimte.	-318	159
Baten begraafplaatsen en aula		
Lagere baten begraafplaatsen en aula door het achterblijven op de begroting van de begraafplaatsrechten (€ 80.000) en minder inkomsten uit de exploitatie van de aula (€ 59.000).	0	139
Baten straatreiniging		
Hogere baten straatreiniging door een vergoeding per inwoner per openbare prullenbak vanuit Verpact (€ 88.000) en afrekening in 2024 van de zwerfafvalvergoeding 2013-2022 (€ 84.000).	0	-172
Elektriciteitsverbruik		
De lasten voor het elektriciteitsverbruik zijn € 168.000 hoger dan begroot (structureel effect). Hiervan heeft € 104.000 betrekking op riolering (gemalen).	168	0
Beheerskosten riolering		
De lagere beheerskosten riolering van € 217.000 betreffen hogere inspectiekosten voor de gemengde rioolstelsels van € 306.000 en uitgestelde onderhoudswerkzaamheden aan riolering en gemalen voor € 523.000.	-217	0
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000.	282	-7
	-1.735	-140

Reserves

Bestemmingsreserve instandhouding openbare ruimte

Ter egalisatie van de uitgaven voor de uitvoering van het integrale beheerplan openbare ruimte (IBOR) is de bestemmingsreserve instandhouding openbare ruimte in 2022 ingesteld. Per jaareinde 2023 was € 8.503.807 beschikbaar in de reserve instandhouding openbare ruimte. Hiervan is in 2024 € 850.000 onttrokken voor het vervolg van de vervanging bomen (storm Poly) en € 50.000 voor overigen. Bij de Najaarsrapportage is € 218.750 geraamd als dotatie aan de reserve instandhouding openbare ruimte voor het kwaliteitsonderzoek overdracht wegen HHNK (deel civiele kunstwerken). Per jaareinde is het voordelig saldo (€ 2.060.000) van lopend beheerbudget en projecten (waarvan de start of afronding in 2024 niet kon worden gerealiseerd), toegevoegd aan de reserve instandhouding openbare ruimte. Het saldo van de reserve instandhouding openbare ruimte bedraagt ultimo 2024 € 9.882.557.

Voorzieningen

Voorziening gemeentelijke watertaken

Per jaareinde 2023 was € 2.392.953 beschikbaar in de voorziening gemeentelijke watertaken. Dit betreft met name een saldering van doorgeschoven werk uit voorgaande jaren. Als gevolg van tariefsegalisatie en het resultaat op het product riolering is in 2024 per saldo € 777.327 onttrokken aan de voorziening gemeentelijke watertaken. Het saldo van de voorziening gemeentelijke watertaken bedraagt per einde 2024 € 1.615.626.

Voorziening onderhoud begraafrechten

Per jaareinde 2023 was € 1.306.652 beschikbaar in de voorziening onderhoud begraafrechten ter egalisering van meerjarig afgekochte begraafrechten en afkoopsommen onderhoud. In 2024 is er wegens afkoopsommen € 216.228 toegevoegd aan de voorziening en is er € 239.032 onttrokken aan de voorziening. De stand van de voorziening is per einde 2024 € 1.283.848.

Investerings

Per jaareinde zijn er kredieten die afgesloten moeten worden, maar waarvoor het restantkrediet doorgeschoven moet worden naar 2025 wegens nog niet afgeronde projecten. Het betreft de volgende kredieten: Verv.beleid speelvoorzieningen 2024 (€ 44.000), Beschoeiingen 2023 en 2024 (€ 271.000), Uitvoeringsprogramma asfalt 2024 (€ 190.000), Middenweg (Asfalt) (€ 75.000), Uitvoeringsprogramma elementen 2024 (€ 450.000), Wegen- Bomenbeleid (wortelopdruk) 2023 en 2024 (€ 471.000), GRP-Klimaatadaptieve maatregelen 2023 en 2024 (€ 70.000), GRP-Overwhere Zuid 2022 (€ 510.585) en GRP-RenGemalen(incl.telem/verv.afslui)²³, waarbij het krediet 2025 wordt verlaagd met € 114.000. Voorgesteld wordt om deze kredieten af te sluiten en het restant door te schuiven naar 2025.

Er is sprake van een beperkte overschrijding (5,1%) van het krediet Herinr. van IJsendijkstraat (wegen) van € 28.000 door meerwerk binnen het project. De kredieten Overwhere-Zuid OVL 2022 en 2023 overschrijden in totaal met € 90.500 wegens hogere prijzen en niet geraamde kosten voor het afkoppelen van de lichtmasten van het net van Liander. Bij het project Overwhere-Zuid wordt

gebruik gemaakt van een eigen OVL-net om sneller te kunnen reageren bij kabelstoringen en deze zelf af te handelen.

Programma 7

Ruimtelijke ordening

Visie

In Purmerend en werelderfgoed Beemster is staat een kwalitatief hoogwaardige leefomgeving voorop. Wonen, werken, recreëren en verblijven zijn goed in balans. De gemeente stimuleert ontwikkeling, alleen en samen met initiatiefnemers, en waakt over de kernwaarden van de Beemster.

De gemeentelijke inzet en de mate van (rechts)zekerheid voor inwoners en bedrijven worden per situatie bepaald, waarbij we nadrukkelijk de eigen kracht van de gemeenschap benutten. Het toekomstgerichte programma Purmerend 2040 blijft de komende jaren een belangrijk onderdeel van de inzet.

We versterken onze positie in de regio en dragen daar actief aan bij. Samen met onze partners werken we verder aan de ruimtelijke ontwikkeling van de MRA en de rest van de regio, onder andere via de verstedelijkingsstrategie.

Doelen en activiteiten

We bouwen verder aan een complete en compacte gemeente, met toekomstgerichte ambities en doelstellingen binnen het kader van Purmerend 2040. Dit doen we in lijn met de Omgevingswet en met een welwillende en constructieve houding richting inwoners en ondernemers.

We staan voor veel uitdagingen op het gebied van wonen, werken, klimaat, mobiliteit en energie. We verbinden deze met elkaar, zoeken hierin de juiste balans en vertalen dit naar gebieds- en locatieontwikkelingen. Daarin onderscheiden we 3 grote clusters: het sleutelgebied – bestaande stad (waaronder de binnenstad), de Oostflank en de Westflank.

In deze clusters vinden verschillende (gebieds)ontwikkelingen plaats, waarbij we nieuwe woningen, werkplekken, wegen en voorzieningen realiseren die bijdragen aan de ambities uit onder andere de woonvisie, het mobiliteitsplan en de kantorenvisie. De 3 clusters zijn complementair aan elkaar, kennen elk hun eigen invulling, dynamiek en fasering. Zo ligt de nadruk in de Westflank op de uitvoering van dorpsontwikkelingsvisies, terwijl in het sleutelgebied stedelijke ontwikkelingen worden gerealiseerd. Samen dragen deze clusters bij aan een complete gemeente.

Als gemeente behartigen we het algemene belang. Ontwikkelingen en werkzaamheden beïnvloeden onze wijken, buurten en dorpen. Daarom vinden we participatie belangrijk. We leggen de te maken afwegingen tijdig voor aan de gemeenschap en zorgen voor een transparant, uitlegbaar en navolgbaar proces voor elke inwoner. Tegelijkertijd hanteren we geen 'u vraagt, wij draaien'-aanpak.